

Voorstel Inhoud

Inleiding

Vanaf de ALV van 22 november tot nu zijn er meerdere gesprekken gevoerd met initiatiefnemers voor de extra ALV en vertegenwoordigers van verenigingen over de toepassing van het jeugdsportbeleid binnen het wedstrijdzwemmen. Daarbij is er een 'wij-gevoel' ontstaan en ervaren. Een gevoel waarmee we een basis richting de toekomst hebben, waarop we verder willen bouwen. We denken daarmee niet dat het allemaal direct goed en perfect gaat, maar wel dat we stappen zetten om samen te werken aan de zwemsport, waar het kind centraal staat.

1. ALV 22 november 2025 – ALV 13 december 2025

Na een algemene bijeenkomst zijn er twee inhoudelijke bijeenkomsten geweest met de initiatiefnemers voor de extra ALV van 22 november en de taakgroep onder 12. In de eerste inhoudelijke [bijeenkomst](#) heeft de focus gelegen op het in kaart brengen van de verschillende pijnpunten binnen de verenigingen. De tweede bijeenkomst is dit inhoudelijk besproken en gekeken welke stappen er gemaakt moeten en kunnen worden om elkaar hierin te vinden. Tijdens deze bijeenkomsten is duidelijk geworden dat iedereen dezelfde bedoeling heeft: het creëren van een optimale omgeving voor onze jeugdige zwimmers en het versterken van een duurzame, toekomstbestendige zwemsport. De openheid waarmee deelnemers hun ervaringen en perspectieven hebben gedeeld, heeft ervoor gezorgd dat we elkaar beter zijn gaan begrijpen.

Na de twee inhoudelijke bijeenkomsten volgde een bijeenkomst met de begeleidingsgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van 16 verenigingen die zich op de ALV van 22 november hebben aangemeld. Tijdens die bijeenkomst is samen met de initiatiefnemers gedeeld waar we nu staan, wat er mogelijk is op korte termijn (vanaf 1 februari 2026) en wat de input is voor de periode die daarna komt.

Dit document beschrijft waar we elkaar hebben gevonden, welke afspraken we gezamenlijk hebben gemaakt en welke onderwerpen we na de ALV van 13 december met elkaar gaan uitwerken.

2. Meer begrip voor elkaars perspectieven

Gebleken is dat veel van de vragen die leven bij verenigingen vooral te maken hebben met onduidelijkheid. Er is uitleg gegeven over de jeugdsportvisie, maar is er te weinig informatie geweest over de weg van de jeugdsportvisie naar het nieuwe D23 reglement. De visie zelf wordt breed onderschreven, maar de vertaling naar concrete regels en wedstrijdvormen wordt nog niet door iedereen gezien en/of ondersteund.

Tijdens de bijeenkomsten is toegelicht hoe verschillende onderdelen van de jeugdvisie hebben geleid tot keuzes in wedstrijaanbod, regelgeving en inrichting van wedstrijden. Daarbij zijn praktijkvoorbeelden, inzichten uit kind consultaties, ervaringen uit andere landen en bevindingen uit literatuuronderzoek gedeeld. Duidelijk is dat dit soort toelichtingen ook de komende tijd nog verder nodig zijn om draagvlak te creëren.

Tegelijkertijd hebben de vertegenwoordigers van de verenigingen aangegeven met welke praktische situaties zij te maken krijgen. Vooral kleinere verenigingen geven aan dat zij in de praktijk tegen beperkingen aanlopen die van invloed zijn op het clubgevoel en de betrokkenheid

van jonge zwemmers in combinatie met de praktische uitvoerbaarheid met betrekking tot de organisatie van meerdere circuits.

Door deze open uitwisseling is er meer begrip ontstaan voor elkaars positie en de achterliggende redenen voor bepaalde keuzes. Dit heeft voor meer overeenstemming gezorgd.

3. Overeenstemming over de zwemcompetitie

Een van de belangrijkste besproken onderwerpen betreft het teamkarakter van de zwemcompetitie. Voor met name de kleine verenigingen is de competitie een echte teamwedstrijd. Het is een moment waarop de ploeg met elkaar optrekt, samen reist en elkaar ondersteunt. De aanwezigheid van alle leeftijden is vooral voor de kleinere verenigingen essentieel voor de beleving van de wedstrijd en het versterken van het clubgevoel.

3.1 De uitdaging van de kleine vereniging

Een kleinere vereniging heeft vaak niet de draagkracht om met meerdere circuits mee te doen. Het onder 10 en onder 12 uitsluiten van de competitie, maakt dat de minoren aan een ander circuit of een extra wedstrijd moeten deelnemen. Dit is voor deze verenigingen niet altijd realiseerbaar.

3.2 Toevoegen programmanummers

De initiatiefnemers hebben uitvraag gedaan bij de achterban. Op basis hiervan is gekozen voor de volgende oplossing; verenigingen krijgen de mogelijkheid om eigen programmanummers toe te voegen voor de leeftijdsgroepen onder 12 en onder 10. Hierdoor kunnen zij deze zwemmers meenemen naar de competitie, zodat het teamgevoel behouden blijft.

Deze extra programmanummers worden als aparte onderdelen aan de wedstrijd toegevoegd. Ze worden niet gezwommen binnen bestaande competitienummers. De taakgroep Competitie bepaalt vooraf de plaatsen in het programma waar dergelijke nummers kunnen worden ingevoegd. Zo blijft er duidelijkheid en structuur binnen de competitie en blijft de eerlijke opzet van de wedstrijd intact.

3.3 In de praktijk

De Taakgroep Competities verwerkt deze afspraken in de bepalingen, zodat de regels helder zijn voor de resterende competitiewedstrijden van dit seizoen. Met deze aanpassing is tegemoetgekomen aan de wens van verenigingen om de volledige ploeg mee te kunnen nemen.

De competitie sluit daarmee beter aan bij de wijze waarop clubs deze als teamwedstrijd beleven in combinatie met het tekort aan vrijwilligers om een extra wedstrijd te moeten organiseren voor de kinderen onder 12 en onder 10 omdat zij niet mee kunnen doen in deze cyclus.

Concreet:

- *M.u.v. de 2 hoogste klassen mogen er O12/O10-programmanummers toegevoegd worden, waarbij punten dan niet mee tellen voor de competitie. Hierbij wordt in het programma een maximaal aantal toe te voegen nummers en de positie in het programma voorgeschreven.*

4. Differentiatie en de jeugdsportvisie voor onder 12 jaar

4.1 Een gedeelde bewustwording

In de gesprekken is uitgebreid stilgestaan bij het onderwerp differentiatie. Dit raakt de kern van de jeugdsportvisie: een veilige, veelzijdige en stimulerende omgeving voor jonge sporters, zonder nadruk op vroegtijdige selectie of prestatiedruk.

Tegelijkertijd benadrukken verenigingen dat kinderen sterk van elkaar kunnen verschillen in ervaring en ontwikkeling. In de praktijk merken trainers dat sommige jonge zwemmers behoefte hebben aan extra uitdaging, terwijl andere zwemmers juist gebaat zijn bij meer basiservaring. Er is een gedeeld inzicht ontstaan in de complexiteit van dit vraagstuk. Het raakt zowel pedagogische uitgangspunten als behoefte aan differentiatie. De huidige invulling blijkt niet voor alle verenigingen en situaties passend te zijn. Er is daarom behoefte aan meer uitleg, sturing en aanvulling. Niet alleen op gebied binnen de wedstrijd, maar zeker ook aan de badrand tijdens de training, bij de officials en voor de ouders van de zwemmers.

4.2 Gezamenlijke conclusie

Alle aanwezigen erkennen dat dit onderwerp niet op korte termijn, en zeker niet richting de ALV van 13 december, zorgvuldig kan worden opgelost. Er is tijd nodig om dit gezamenlijk verder te onderzoeken. Wel kunnen we duidelijkheid geven in het proces van de komende periode, op welke manier we aan de slag gaan met de verschillende onderdelen.

5. Fase na de ALV

We hebben samen met de initiatiefgroep de volgende speerpunten voor het komend halfjaar op de kaart gezet:

5.1 Gezamenlijk traject voor differentiatie

Na de ALV wordt het gezamenlijke traject met vertegenwoordigers van de werkorganisatie, verenigingen, trainers, officials en inhoudelijke experts gecontinueerd. Doel is om de behoeften binnen de leeftijdscategorie onder 12 verder in lijn te brengen met de uitgangspunten van de jeugdsportvisie. We werken toe naar differentiatie, waarbij er voor kinderen van verschillende leeftijden en niveaus sprake is van plezier, persoonlijke ontwikkeling, succesbeleving, uitdaging en autonomie.

Het is hierbij niet uitgesloten dat er alleen aanpassingen volgen voor de categorie onder de 12 jaar. Er is duidelijk aangegeven dat er behoefte is aan de mogelijkheid tot het testen van verschillende wedstrijdvormen naast elkaar.

Binnen dit traject wordt gekeken naar mogelijkheden voor wedstrijdvormen, spelvormen, ontwikkelijnen en andere manieren waarmee kinderen op een positieve manier kunnen worden gestimuleerd. Hierbij worden zowel pedagogische inzichten als praktische overwegingen meegenomen. Ook wordt gekeken wat dit betekent voor opleidingen van officials en trainers.

Om dit traject goed vorm te kunnen geven, willen we samen werken met een onafhankelijke procesbegeleider. Dit heeft tijd nodig om dit goed in kaart te brengen, waar we de eerste twee maanden van 2026 voor gebruiken.

Concrete acties:

- *December 2025: vormen begeleidingsgroep*
- *Januari – februari 2026: opstarten samenwerking met externe partij voor neutrale begeleiding.*

- *December – maart 2026: periodieke terugkoppeling aan begeleidingsgroep.*
- *April 2026: presenteren vervolgstappen met betrekking tot differentiatiemogelijkheden jeugdsportvisie in de praktijk.*

5.2 Versterking van communicatie

De wijze waarop informatie over de reglementswijzigingen is gedeeld, is niet altijd voldoende geweest. Om te zorgen dat iedereen binnen de KNZB en de aangesloten verenigingen beter wordt meegenomen in toekomstige stappen, worden de communicatie en uitleg verder versterkt.

Een ander veel gehoord pijnpunt is waarom er specifiek is gekozen voor de aanpassing op het wedstrijdformat. Waar is de verandering binnen bijvoorbeeld opleidingen, of de rol van de ouders? Dit is zeker meegenomen, maar niet, of in ieder geval onvoldoende bij de verenigingen terechtgekomen. Ook dit onderdeel moeten we meenemen.

De KNZB organiseert aanvullende bijeenkomsten, webinars en documentatie waarin de vertaling van de jeugdvisie naar de wedstrijdpraktijk helder wordt besproken.

5.3 Begeleidingsgroep

De begeleidingsgroep is een goede afspiegeling van de verenigingen en bestaat uit trainers die zich aangemeld hebben na afloop van de extra ALV op 22 november en trainers die zich daarna hebben gemeld aan de hand van de oproep op de site. De rol van deze begeleidingsgroep is om actief mee te denken en ideeën op te halen uit de praktijk bij verenigingen en te reflecteren op voorstellen. Op basis van de inbreng van de begeleidingsgroep kan de werkorganisatie keuzes voorbereiden, aanpassen of maken. Op deze manier komen we tot een zo breed mogelijk gedragen werkwijze in de praktijk onder de 10 en 12 jaar. Deze begeleidingsgroep zal minimaal elke 3 weken bij elkaar komen om op de hoogte te blijven en mee te kunnen denken. De jeugdsportvisie blijft hierbij altijd het leidende kompas in de beslissingen en besprekingen.

5.4 Evaluatie- en monitoringsplan

Daarnaast is afgesproken dat we de komende periode duidelijk blijven communiceren over de status van de monitoring, middels [het Evaluatie- en monitoringsplan](#). Dit document vormt het centrale kader voor hoe we de ervaringen verzamelen, verwerken en terugkoppelen. Door het gebruik van gestandaardiseerde observatieformulieren, korte gesprekken met kinderen, coaches en officials, en breed toegankelijke online feedback via QR-codes, ontstaat een systematische en transparante manier van monitoren.

Deze aanpak moet ervoor zorgen dat signalen uit de praktijk niet alleen beter worden opgehaald, maar ook zichtbaar worden teruggegeven aan verenigingen. De communicatie richting clubs wordt daarmee voorspelbaarder en consistent: er is gedurende het seizoen een duidelijk ritme van verzamelen, analyseren en terugkoppelen van bevindingen.

Het plan borgt bovendien dat de verschillende perspectieven (kinderen, ouders, coaches, officials) gelijkwaardig worden meegenomen, en dat de resultaten worden vertaald naar concrete verbeterpunten. Hiermee wordt de evaluatie niet alleen een technische exercitie, maar een instrument om de dialoog met het veld te versterken. De werkorganisatie zorgt voor transparantie in het delen van de uitkomsten en actieve terugkoppeling via bijeenkomsten, nieuwsbrieven en gerichte communicatiekanalen.

Met dit plan wordt beoogd om de kwaliteit van monitoring en evaluatie te verhogen en het vertrouwen in het proces te vergroten, zodat verenigingen beter kunnen volgen hoe de implementatie van het jeugdsportbeleid zich ontwikkelt en welke keuzes daaruit voortkomen.

5.5 Traject reglementswijzigingen

Wanneer een wijziging in het reglement gewenst is, moet deze volgens de landelijke procedure uiterlijk 1 februari worden ingediend, waarna een eventuele aanpassing op zijn vroegst per 1 mei kan worden doorgevoerd. Dit betekent dat de periode ná 13 december wordt benut om gezamenlijk, in overleg met verenigingen, betrokken taakgroepen en medewerkers, tot een zorgvuldig opgesteld en breed gedragen voorstel te komen dat vóór 1 februari kan worden ingediend.

Hoewel de formele ingangsdatum daarmee op 1 mei ligt, is toegezegd en afgesproken dat de beoogde wijzigingen in de periode tussen 1 februari en 1 mei waar mogelijk al kunnen worden toegepast of gedoogd. Hiermee ontstaat ruimte om noodzakelijke verbeteringen in de praktijk niet onnodig uit te stellen, terwijl tegelijkertijd de procedurele zorgvuldigheid gewaarborgd blijft. Deze aanpak biedt duidelijkheid richting verenigingen en maakt het mogelijk om na 13 december gezamenlijk en in goede samenwerking tot passende reglements-aanpassingen te komen.

5.6 Duidelijkheid huidige reglement

Op het moment van schrijven zijn de reglementen van kracht zoals deze zijn vastgesteld 1 september 2025. Dit betekent dat D23 van toepassing is voor wedstrijden van kinderen onder de 10 jaar. Het D23 is niet van toepassing voor de categorie onder de 12 jaar.

Indien de ALV de gekozen richting onderschrijft, zal de taakgroep competities de bepalingen aanpassen voor het toevoegen van programmanummers binnen de competitie. Voor toegevoegde programmanummers in de leeftijd onder de 10 blijft D23 van kracht. Indien onder 12 samen zwemt met onder 10 dan is jurering conform de tolerantienorm van D23 gevorderd niveau.

Daarnaast zal bij 23.2 gevraagd worden om clubrecords te verwijderen, wat het voor verenigingen opnieuw mogelijk maakt om dit voor iedere leeftijd bij te houden. Dit moet via het traject beschreven onder 5.5 gedaan worden.

Het gedeelde document [Vernieuwde jeugdformat wedstrijdzwemmen](#) geeft inzicht in de mogelijkheden met betrekking tot de verschillende formats voor kinderen onder de 10 jaar.

6. Tot slot: samen vooruit

De afgelopen weken hebben laten zien dat we hetzelfde doel nastreven. We willen een zwemsport waarin kinderen centraal staan, waarin plezier, veiligheid en ontwikkeling de basis vormen en waarin alle zwemmers zich welkom en gezien voelen.

We zijn naar elkaar toegegroeid, hebben elkaars zorgen beter leren begrijpen en hebben gezamenlijk oplossingen gevonden, zoals bij de invulling van de competitie. Dit geeft vertrouwen dat we ook de volgende stappen op een constructieve manier kunnen zetten.

Na de ALV gaan we gezamenlijk verder met het uitwerken van differentiatie voor onder 12, zodat we ook op dat onderwerp tot een gedragen en toekomstgerichte oplossing komen. Wij bedanken

alle betrokkenen voor hun inzet, openheid en bereidheid om samen te blijven bouwen aan een sterke jeugdsport binnen het zwemmen.